

نابرابری اجتماعی (۱ از ۴)

مدیران یک شرکت تولیدی، درباره چگونگی پرداخت **دستمزد** به کارکنان شرکت اختلاف نظر دارند.

برخی پیشنهاد می‌کنند، به هر کسی به اندازه‌ای که شایستگی دارد، دستمزد پرداخت شود. افراد و گروه‌های **«توانگر»** را در اولویت قرار می‌دهند.

برخی دیگر پیشنهاد می‌کنند، از هر کس به اندازه توانش کار بخواهیم اما به اندازه نیازش به او دستمزد بدهیم و افراد و گروه‌های **«کم‌توان»** را در اولویت قرار می‌دهند.

گروه اول معتقدند بازار همان‌طور که قیمت کالاها را براساس قانون عرضه و تقاضا تعیین می‌کند، می‌تواند **قیمت کار** افراد را نیز بر همین اساس مشخص نماید.

گروه دوم، بازار **نمی‌تواند** ارزش واقعی کالاها و کار افراد را مشخص کند. معتقدند **دولت** به نمایندگی از همه و به نفع همه عمل می‌کند.

۱- **تفاوت‌های اسمی** : نمی‌توان افراد را فقط بر اساس این تفاوت‌ها، رتبه‌بندی کرد. مثلاً برخی افراد **سفیدپوست** و برخی **رنگین‌پوست** هستند. این دو گروه از نظر رنگ پوست متفاوت اند، اما هیچکدام بر دیگری برتری ندارد. یا زن و مرد از نظر جنسیت با یکدیگر متفاوت اند اما هیچ کدام بر دیگری **برتری** ندارد.

تفاوت‌های رتبه‌ای : مانند تفاوت در **قد**، **هوش**، **ثروت** و تحصیلات، برخی افراد کمتر و برخی بیشتر از این ویژگی‌ها برخوردارند. برای مثال افرادی که دارای قد و ضریب هوشی متفاوت هستند، با هم نابرابرند یا افرادی که دارای ثروت و تحصیلات متفاوت هستند، با هم نابرابرند.

نابرابری‌ها، خود دوگونه اند : برخی نابرابری‌ها، **طبیعی** هستند مانند نابرابری افراد در قد و ضریب هوشی

برخی نابرابری‌ها مانند نابرابری در تحصیلات و ثروت، **اجتماعی‌اند**؛ یعنی در جامعه ایجاد می‌شوند. برای مثال، میزان تلاش افراد یا موقعیت خانواده‌ای که در آن متولد شده‌اند، آن‌ها را از نظر **رتبه** نابرابر می‌سازد.

پس ما سه نوع نابرابری (تفاوت) داریم :

۱- نابرابری اسمی ۲- نابرابری طبیعی ۳- نابرابری اجتماعی

نابرابری اجتماعی یکی از **مهم‌ترین** موضوعات مورد توجه جامعه‌شناسان است. تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های **طبیعی** در صورتی‌که به نابرابری‌های **اجتماعی منجر** شوند، مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند.

جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به **قشربندی اجتماعی** در جوامع توجه دارند.

جامعه‌شناسان معتقدند: **علت** نابرابری‌های اجتماعی این است که **مزایای اجتماعی** یعنی ثروت، قدرت و دانش به صورت **نابرابر** میان افراد توزیع شده‌اند، از این رو **برخی** افراد در بالای سلسله مراتب اجتماعی قرار می‌گیرند و **برخی** افراد در پایین آن.